

specifikace: Domáhá-li se člen společenství vlastníků, a to v návaznosti na jednání shromáždění žalovaného společenství, které nastolenou problematiku věcně nevyřešilo, provedení deratizace a dezinfekce objektu žalovaným, pak je dána věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.

Dojde-li po vydání předchozího rozhodnutí nadřízeného soudu podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. v řízení k připuštění změny žaloby, která spočívá v rozšíření žaloby o další dílčí nárok, přičemž následně dojde k vyloučení takto „rozšířené“ věci k samostatnému řízení, nebrání předchozí rozhodnutí podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tomu, aby v samostatném řízení byla otázka věcné příslušnosti k „rozšířené“ věci nadřízeným soudem rozhodnuta podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř.

§ 9 odst. 1 o. s. ř.

§ 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.

§ 95 o. s. ř.

§ 1189 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 581/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného v právní věci

žalobkyně:

V. K.

proti

žalovanému:

Společenství vlastníků Maroldova 9, IČO 28924304
sídlem Maroldova 1428/9, 140 00 Praha 4
zastoupené advokátem JUDr. Janem Opletalem
sídlem Jeseniova 586/99, 130 00 Praha 3

o uložení povinnosti provést deratizaci a dezinfekci,

vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 75 Cm 96/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou původně u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 4. 9. 2015 domáhala jako členka žalovaného společenství vlastníků, aby žalovanému byla uložena povinnost realizace příslušných stavebních úprav. Usnesením zdejšího soudu ze dne 1. 2. 2016, č. j. Ncp 2107/2015 - 15, a to jako soudu nadřízeného (dále jen „nadřízený soud“), bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř. v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a současně, že po právní moci usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Městskému soudu v Praze (dále jen „předkládající soud“). Předkládající soud, a to poté, co mu věc byla postoupena (a byla jí přidělena sp. zn. 75 Cm 75/2016), svým usnesením ze dne 13. 7. 2016, č. j. 75 Cm 75/2016 - 35, připustil rozšíření žaloby (učiněné podáním žalobkyně ze dne 29. 1. 2016) jednak o požadavek žalobkyně uložit žalovanému povinnost odstranit desky polystyrenového obkladu pláště domu č. p. 1428 v katastrálním území Nusle, a to v části ohraničující byt č. 1, tj. v suterénu a přízemí, a dále o požadavek provést deratizaci a dezinfekci tak, aby bylo zamezeno výskytu hlodavců. Následným usnesením ze dne 19. 5. 2020, č. j. 75 Cm 75/2016-100, předkládající soud (v novém složení), rozhodl, že se z původního řízení (sp. zn. 75 Cm 75/2016) podle § 112 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), vylučuje k samostatnému řízení věc týkající se dílčího nároku na uložení povinnosti žalovanému provést deratizaci a dezinfekci. Řízení o vyloučené věci byla u předkládajícího soudu přidělena spisová značka 75 Cm 96/2020.
2. Po vyloučení předkládající soud předložil věc Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 o. s. ř. s tím, že se podle jeho názoru ohledně dílčího požadavku žalobkyně na uložení povinnosti žalovanému provést deratizaci a dezinfekci (dále též „nový nárok“) nejedná o žalobu ve smyslu § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., ale jedná se o žalobu podanou ve věci správy domu a pozemku podle § 1189 odst. 1, § 1194 odst. 1, popřípadě ve spojení s § 2903 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V dané souvislosti předkládající soud odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze.
3. Účastníci se k příslušné informativní výzvě předkládajícího soudu (§ 104a odst. 2 věta druhá o. s. ř.) k otázce věcné příslušnosti nevyjádřili, protože se - s ohledem na současně připojenou doložku podle § 101 odst. 4 o. s. ř. - předpokládá, že k postupu předkládajícího soudu podle § 104a odst. 2 věta první o. s. ř. nemají námitek.
4. Před vlastním posouzením a rozhodnutím otázky věcné příslušnosti soudu ve smyslu § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. si nadřízený soud musel předběžně vyřešit otázku procesního dopadu usnesení nadřízeného soudu ze dne 1. 2. 2016, sp. zn. Ncp 2107/2015 - 15 (viz odstavec 1. odůvodnění), a to z hlediska možnosti posouzení věcné příslušnosti soudu k novému nároku, když standardní soudní praxe, jejímž výrazem je například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. 29 Cdo 2296/2013 (uveřejněné pod č. 69/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), je dlouhodobě ustálena v závěru, že pokud vrchní soud rozhodne postupem podle § 104a odst. 2 o. s. ř. o věcné příslušnosti, „nemůže být otázka věcné příslušnosti znovu úspěšně nastolena ani tehdy, připustí-li následně soud prvního stupně změnu návrhu na zahájení řízení (§ 95 o. s. ř.), a to bez ohledu na to, jsou-li k projednání a rozhodnutí změněného návrhu věcně příslušné (podle ustanovení upravujících věcnou příslušnost, zejména § 9 o. s. ř.) soudy jiného stupně“.
5. Přes kategorické a zobecňující vyznění uvedeného právního závěru, který byl formulován v souvislosti s takovým skutkovým stavem, kdy po vydání rozhodnutí podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. byla připuštěna výlučně kvalitativní změna žaloby - změna dosavadního žalobního požadavku na požadavek jiný, je nadřízený soud přesvědčen, že závěr se neuplatní

v těch případech, kdy došlo ke změně výlučně kvantitativní (jako v daném případě), tedy kdy změna žaloby byla po vydání rozhodnutí podle § 104a odst. 2 o. s. ř. připuštěna ve formě jejího rozšíření o další dílčí nárok (byť i nesprávně v případě, kdy se součástí společného řízení nadále stal dílčí nárok, k němuž není objektivně dána věcná příslušnost soudu). Při kvantitativní změně je totiž řízení o nově připuštěném nároku fakticky zahájeno teprve v souvislosti s připuštěnou změnou.

6. S ohledem na úvahová východiska a závěry obsažené v přechozích dvou odstavcích (4. a 5.) odůvodnění nadřízený soud přistoupil k řešení vlastní otázky věcné příslušnosti soudů k novému nároku.
7. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
8. Podle § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř., krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých, s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb.
9. Jak se z odstavce 1. odůvodnění podává, žalobkyně v rámci nového nároku požaduje provedení deratizace a dezinfekce tak, aby bylo zamezeno výskytu hlodavců. Při odůvodnění takového nároku, který byl vznesen v podání ze dne 29. 1. 2016, žalobkyně odkázala na skutečnosti popsané v čl. VIII. žaloby a v jejím návrhu na vydání předběžného opatření ze dne 21. 12. 2015. V čl. VIII. žaloby žalobkyně konstatovala, že vedle vlhkosti v bytě je užívání příslušného bytu její rodinou dále významně zhoršeno výskytem hlodavců, kteří se usídlili v deskách polystyrenového obkladu pláště domu a po tomto plášti vystupují vzhůru s tím, že rozkládající se těla hlodavců šíří zápach a bezesporu též infekci. O právě uvedená tvrzení pak žalobkyně opřela rovněž návrh na nařízení příslušného předběžného opatření, kterým by žalovanému byly uloženy fakticky totožné povinnosti, jako v rámci požadavků vznesených následně - po zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření - ve shora zmíněném podání ze dne 29. 1. 2019. V rámci návrhu na nařízení předběžného opatření přitom žalobkyně odkázala na svá tvrzení stran výskytu a chování hlodavců ve smyslu čl. VIII. žaloby, přičemž v dané souvislosti dodala, že žalovaná na shromáždění vlastníků konaném dne 30. 11. 2015 dospěla k závěru, že s řešením vyčká do skončení soudního řízení.
10. S ohledem na skutečnosti uvedené v předchozím odstavci (9.) odůvodnění je zřejmé, že žalobkyně (mimo jiné) nový nárok opírá o tvrzení, že problematika výskytu a chování hlodavců byla předmětem jednání na shromáždění vlastníků konaném dne 30. 11. 2015, ovšem nebyla věcně vyřešena. Nelze tedy, než dospět k závěru, že spor o novém nároku vznikl z jednání (resp. nevyřešení příslušného problému při jednání) shromáždění žalovaného společenství vlastníků ve smyslu § 9 odst. 2 písm. l) o. s. ř.
11. Proto nadřízený soud podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné krajské soudy. Nadřízený soud přitom neshledal jako případné odkazy předkládajícího soudu na řadu rozhodnutí Nejvyššího soudu a Vrchního soudu v Praze, když tato rozhodnutí vycházela ze skutkového stavu nesouměřitelného s poměry projednávané věci.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 3. září 2020

JUDr. František Kučera

předseda senátu